

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು

ಡಾ.ಎಲ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ¹ ಮತ್ತು ಡಾ.ವಿನಾಯಕ ಜಿ.²

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತ ದೇಶವು ಹಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಿ, ಉಪಜಾತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜಾತಿ, ಉಪಜಾತಿಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾರತ ದೇಶದೊಳಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿರೋಪವೆನಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವೂ ಆದ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿರುವ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವುದಾದರೆ; ಗೊಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಯುವವನು ಎಂದು, ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಗೊಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರನ್ನು ಅಡವಿಗೊಲ್ಲರು, ಕರಡಿಗೊಲ್ಲರು, ಕಲ್ಲಿಗೊಲ್ಲರು, ಕಳ್ಳಿಗೊಲ್ಲರು, ಹಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ದಿ ಮೈಸೂರು ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಯಾಸ್' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲರೆಂದು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಹಟ್ಟಿಗಳ ಸುತ್ತ ಕಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರನ್ನು ಕಳ್ಳಿಗೊಲ್ಲರು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್.ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಗಳ ಸುತ್ತ ಕಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಲಿ ಮುಳ್ಳು ಅಥವಾ ಬಾರೆಮುಳ್ಳು ಹಾಕಿ ಬೇಲಿಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾಲಿ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಜಾಲಿ ಕಳ್ಳಿ ಎಂದು, ಬಾರೆ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಬಾರೆಕಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ಹಟ್ಟಿಯ ಸುತ್ತ ಹಾಕುವ ಬೇಲಿಗೆ ಕಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಉಳಿದವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕಳ್ಳಿಹಾಕುವುದು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷಣವಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಳ್ಳಿಗೊಲ್ಲರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಈ ಪದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ

¹ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

² ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರುವುದು ಅವರು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡದೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಊರುಗಳ ಮುಖವನ್ನೇ ಕಾಣದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಇಂದಿಗೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ತೀ.ನಂ ರವರು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಯಾದವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೊಲ್ಲರೊಡನೆ ಬೆಳೆದ ಮತ್ತು ಗೊಲ್ಲ ಭಾಮೆಯೊಡನೆ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಾಡಿದ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಕೃಷ್ಣನ ಕುಲದವರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಊರುಗೊಲ್ಲರು ಹಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲರು, ಮದ್ದಿನಗೊಲ್ಲರು, ಪೆದ್ದೇಟೆಗೊಲ್ಲರು, ಕಂಚಿಗೊಲ್ಲರು ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಯಾದವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಈ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಗೊಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಊರುಗೊಲ್ಲರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಇವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಮಾತು ತೆಲುಗು. ಆದರೆ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗ, ರಾಯದುರ್ಗ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಮನೆಮಾತು ಕನ್ನಡ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಊರಿನಿಂದ ದೂರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಊರುಗೊಲ್ಲರು ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡಿ, ಊರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನರೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಊರುಗೊಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತಾವು ಯಾದವ ಕುಲದವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಪರಸ್ಪರ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳಾಗಿಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಊರುಗೊಲ್ಲರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇತರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧವೆಯೊಡನೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಟ್ಟಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾದವರನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಹಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲನಿಗೂ ಒಂದು ಹಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಟ್ಟಿಯಿಂದ ಉಚ್ಛಾಟಿತರಾದವರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟೆಮನೆಯಿಂದಲೂ ಉಚ್ಛಾಟಿತರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉಚ್ಛಾಟಿತರಾದ ಕೆಟ್ಟ ಹಟ್ಟಿಗೊಲ್ಲರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು, ಹಟ್ಟಿಯೊಳಕ್ಕೂ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಾಗಡಿ, ಕನಕಪುರ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಸಿರಾ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಉಪವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕುಲ ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ತಮುಕ್ತಿ ಕುಲದವರು, ಚಂದಮುಕ್ತಿ ಕುಲದವರು, ರಾಮೇಗೌಡನ ಕುಲದವರು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕುಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಬೆಡಗುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ತಮುಕ್ತಿ ಕುಲದವರಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಗೊಲ್ಲರು, ಮಾರನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಸೋಮನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಬೊಮ್ಮನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಕೋಣನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಪೋಲನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಎಗಡಿನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಅರಿಸಿನ ಕಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲರು, ಬೆಳ್ಳೋರ ಗೊಲ್ಲರು ಎಂಬ ಬೆಡಗುಗಳಿದ್ದರೆ, ಚಂದಮುಕ್ತಿ ಕುಲದವರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಸನ್ನರ ಗೊಲ್ಲರು, ಕಂಬಿಯವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಕಹಳೆಯವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಒಡೆಯವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಒನಕೆಯವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಮಾಸಿನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಮಾಸಿನವರ ಗೊಲ್ಲರು, ಚೀರವರ ಗೊಲ್ಲರು ಬೆಡಗುಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮೇಗೌಡನ ಕುಲದವರಲ್ಲಿ ಅರೇನವರ ಗೊಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಮೇಜಿನವರ ಗೊಲ್ಲರು ಎಂಬ ಬೆಡಗುಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಊರುಗಳಿಂದ ಪೊರಗೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಊರಿನಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಯೂ ಐದು ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಮೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮಣ್ಣಿನಗೋಡೆಗೆ ಸೋಗೇಗರಿ, ಬಾಡೆಪುಲ್ಲು, ಹಂಚೀಪುಲ್ಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಟ್ಟಿಯ ಮಧ್ಯೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಿದಿರಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೂ ಹಂಚೀ ಪುಲ್ಲನ್ನು ಪೊದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರ ಕಿರಿದಾದ ಬಾಗಿಲು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯದೇವತೆಗಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎತ್ತಪ್ಪ, ಜುಂಜಪ್ಪ, ಕಾಟಮದೇವರು, ಚಿತ್ರದೇವರು, ಪಾತೇದೇವರು, ಕೋಟೇದೇವರು, ನರಸಿಂಹ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ರಂಗಪ್ಪ ಇವು ಪ್ರಮುಖ ದೇವರುಗಳು. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಲಿಂಗವನ್ನು, ಕೆಲವರು ಬಾಣವನ್ನು, ಕೆಲವರು ಬಡಿಕೋಲನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಠಾರಿ, ತಾಮ್ರದ ಜಯರೇಖೆ, ಗಂಟೆ, ಧೂಪಾರತಿ, ಗಡಿಗೆ, ಕೋಲು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವರ ಸಂಕೇತಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಪ್ಪ, ಜುಂಜಪ್ಪ, ಚಿತ್ತಯ್ಯ, ಕಾಟಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಪೂಜಿಸುವುದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಪೊರತು ಮಾನವರೂಪದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಇದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದು, ಭಾರತದ ಬಹುಪಾಲು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪೂಜೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಮಾನವ ರೂಪಾರೋಪಣೆ ಅಪರೂಪವೆಂದು ವೆರಿಯಲ್ ಎಲ್ವಿನ್ ಅವರು ಗುರುತಿಸಿರುವುದನ್ನು ತೀ.ನಂ.ಶಂಕರನಾರಾಯಣರವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಸುಬೆಂದರೆ ಕುರಿಸಾಕಾಣಿಕೆ. ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಕುಟುಂಬವು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದು, ನೂರಾರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರೊಪ್ಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುರಿಗಳನ್ನು ತೋಳಗಳಿಂದ, ಕಳ್ಳರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುರಿ ಮೇಕೆ ರೊಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾಲಿಯ ಮರವನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾಲಿಯ ಸೊಪ್ಪು ಕುರಿಗಳಿಗೆ, ಮೇಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರ. ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪೊರಗೆ ಮೇಯಿಸದೆ ರೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೂ ಜಾಲಿಯ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕುರಿಯ ರೊಪ್ಪವಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಮೇಕೆಗಳಿಗೆ ರೋಗದಂಶಗಳು ಬಾರದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕುರಿಗೆ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಎಲ್ಲರ ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿಯು ಹೆಣ್ಣು ಕುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಬಲಗಿವಿಯನ್ನು ಉದ್ದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮೂರು ನಾಮಗಳಂತೆ ಸೀಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿ ಸತ್ತಾಗ ಇದರ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುರಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಒಂದು ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಿ, ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಭಾಗದ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಆಚರಣೆಗಳು

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗಿನ ಆಚರಣೆಗಳಾದ ಹುಟ್ಟು, ನಾಮಕರಣ, ಋತುಶಾಂತಿ, ಸೂತಕ, ಮದುವೆ, ಮರಣ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮುಂತಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧಿ, ನಿಯಮ, ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಆಚರಣೆಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹುಟ್ಟು

ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಆಚರಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ತುಂಬಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಸುರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಪೊರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ದಿನದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಗು ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿ ಆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಊಟೋಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಅಗಸರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಬಾಣಂತಿಯ ಗುಡಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಜಾಗವನ್ನು ಸಗಣೆಯಿಂದ ಸಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗಸಗಿತ್ತಿಯು ಬಾಣಂತಿಯ ಗುಡಿಸಿಲಿನೊಳಗಿನ ಅದರ ಮೊದಲಿನ ಜಾಗದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಸಾರಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾಳೆ. ಬಾಣಂತಿಯು ತನ್ನ

ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಗುಡಿಸಿಲಿನೊಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅಗಸಗಿತ್ತಿಯು ತಂದಿದ್ದ ಮಡಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾನು ಮೊದಲು ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಮೈಲಿಗೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಗಸಗಿತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ದಿನದ ಸೂತಕ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೂರನೆಯ ದಿನ, ಐದನೆಯ ದಿನ, ಒಂಬತ್ತನೆಯ ದಿನ ಜಾಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ದಿನದ ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಹದಿನೈದನೆಯ ದಿನದವರೆಗೂ ಜಾಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹದಿನೈದನೆಯ ದಿನ ಬಾಣಂತಿಯ ಜಾಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹದಿನೈದು ದಿನದ ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂವತ್ತನೆಯ ದಿನ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಿಂಗಳ ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದಾಗ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೂತಕವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಣಂತಿಯ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಟ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಬಾಣಂತಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ದೂರದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಣಂತಿ ಮಗುವನ್ನು ಹಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಕುರಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಗುವಿನ ತಂದೆಯು ಪೂಜಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಲದ ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿಗೆ ಪಾಯಸದ ಊಟ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನನ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಆಚರಣೆಗಳು ಮುಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಋತುಶಾಂತಿ/ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ

ಹೆಣ್ಣು ಬಾಲ್ಯಕಳೆದು ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವು ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುವಾಗ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದುಂಟು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಋತುಸ್ತಾವವಾದಾಗ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಮೈನೆರೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಅವಳನ್ನು ಹಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈನೆರೆದ ದಿನ ನೀರು ಹೂಯ್ದು ಅಗಸರವಳು ಮಡಿಮಾಡಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಅವಳು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಲೆಂದು ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೇ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಕೊಬ್ಬರಿ, ಕಡಲೆ, ಪೂವು, ಹಣ್ಣು ಇವುಗಳಿಂದ ಮಡಿಲು ತುಂಬಿ ಒಸಗೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ರಂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ಅವಳಿಗೆ ಪಾಯಸದ ಊಟವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಹಸಿರು ಚಪ್ಪರದ ಜಾಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾಲವೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಮುಟ್ಟಾದ ಹೆಂಗಸರು ವಾಸವಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ತಮ್ಮ ಹಟ್ಟಿಯ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜಾಗವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರು ಮಂದೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮೈನೆರೆದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಆರನೇಯ ದಿನ ನೀರು ಹಾಕಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವಳನ್ನು ಆ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿ ಅಗಸರವಳು ಮಡಿಮಾಡಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮೈನೆರೆದ ಹುಡುಗಿ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಗಳು, ಮಂದೆಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಹಸಿರು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನಗಳು, ಮಂದೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನಂತರ ಹಸಿರು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳು ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ದಿನ ಅವಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಟ್ಟಿಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಪಾಯಸದ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮದುವೆ

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ ಮದುವೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಈ ವಿವಾಹವು ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜರುಗಲಿದ್ದು ಅದು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ, ಹರಣಿ ತರುವ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕುವಶಾಸ್ತ್ರ, ಮದಲಿಂಗನಶಾಸ್ತ್ರ, ಧಾರೆಶಾಸ್ತ್ರ, ಓದೋ ಅಕ್ಕಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಬೂವಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಜಾಡಿತೀರಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಸ್ಥ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮದುವೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯಳಾದ ಕನ್ಯೆಯಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ಬಿಳಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿರುವ ಐವರು ಮುತ್ತೈದೆಯರೊಡನೆ ಸುಣ್ಣದ ಬೊಟ್ಟು ಹಚ್ಚಿರುವ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ, ವೀಳೆಯದೆಲೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಪೂವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಮೊದಲು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಶುಭ ಶಕುನವಾಗಲೆಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಉಪಚಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತುಕತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನವರು ವರನಿಗೆ, ಗಂಡಿನವರು ವಧುವಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಡವೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಹೆಣ್ಣಿನವರು ಗಂಡಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮದುವೆ ದಿನ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹರಣಿ ತರುವ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಹರಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಹರಣಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಸೇರಿ ಅಕ್ಕಿ, ಒಂದು ಕಟ್ಟು ವೀಳೆಯದೆಲೆ, ಎರಡು ಹಿಡಿ ಅಡಕೆ, ಒಂಬತ್ತು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಒಂಬತ್ತು ಅರಸಿನಕೊನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸೇರು ಬೇಳೆಕಾಳು,

ಒಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕುಡಿಕೆಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಅದನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಿಷ್ಟನ್ನೂ ಹರಣಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ ತರಲು ಹೋಗಿದ್ದವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮೊದಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಗಂಡಿಗೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಕಳ್ಳಿಯ ಗೂಟಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಪ್ಪರವನ್ನೂ, ಐದು ಕಳ್ಳಿಯ ಗೂಟಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಗಂಡಿನ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ತೆಂಗಿನ ಗರಿ, ಅತ್ತಿಯ ಗೊನೆ, ಆಲದ ಕೊನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮದಲಿಂಗನ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮದಲಿಂಗನಶಾಸ್ತ್ರ. ಗಂಡನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ವಾದ್ಯಸಮೇತ ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಮದುವೆ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಾದ್ಯದೊಡನೆ ಹಟ್ಟಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಗೆ ಗಂಡನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗೊಬ್ಬರಂತೆ ಗಂಡಿನ ತಲೆಗೆ ಹಟ್ಟಿಯ ಜನ ಹಾಲೊತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಗಂಡಿನ ತಲೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒತ್ತುವುದು ಆ ಹಟ್ಟಿಯ ಪೂಜಾರಿ. ಅನಂತರ ಹಟ್ಟಿಯ ಗೌಡರು ತಲೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದವರ ಸರದಿ ಅನಂತರ ವಾದ್ಯ ಸಮೇತ ಬಿಡದಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಲೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಒತ್ತಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮದುವೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಸೀರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವಳಿಂದ ಕಳಸದ ಪೂಜೆಮಾಡಿಸಿ ಈ ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಮದುಮಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರಿಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಎರಡನೆಯ ಹಸೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮದುಮಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಸೇಸೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಐದು ಬಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವರನಿಗೂ ಕೂಡ ವರನ ಕಡೆಯವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಐದು ಬಾರಿ ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಸೇಸೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಧಾರೆ

ಗಂಡನ್ನು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಅರುಣೆ ಗುಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹರಣಿಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ. ಹರಣಿಯ ಸುತ್ತ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ, ಅವಳಿಗೆ ಮೂರು ಹಸೆಯನ್ನು ಗಂಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಸೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಪ್ಪರದ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗೂ ಇಟ್ಟಿರುವ ಗಡಿಗೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹರಣಿಯನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಗಡಿಗೆಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಬರುವಂತೆ ಹಸಿದಾರದ ಐದು ಎಳೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಧಾರೆಯ ಹಸೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಧಾರೆಯ ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಬಂಧು ಬಳಗದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವಳ ತಲೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಗಂಡನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ಧಾರೆಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆ

ಪೂವು-ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಒಂದು ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ತಾಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗಂಡಿನ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಗುರುಹಿರಿಯರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ತಂದೆ – ತಾಯಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನಾನೇ ಗಂಡ ನೀನೇ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ಗಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡ ನೀನೇ ಗಂಡ ನಾನೇ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅನಂತರ ಗಂಡು ತಾಳಿಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ.

ಓದೋ ಅಕ್ಕಿಶಾಸ್ತ್ರ

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಧಾರೆಯಾದ ನಂತರ ಎದುರುಬದುರಾಗಿ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಬಂದು ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರಬಾರಯ್ಯ ಮದಲಿಂಗ ಬಲಗಾಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ, ಮುಂದೇನು ಕಂಡೆ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ ತುಂಬಿದ ತೋರೆ ಕಂಡೆ ಎಂದು ಮದುಮಗ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೆತ್ತಿ ಮೇಲೇನು ಕಂಡೆ ಎಂದಾಗ ಮುಕ್ಕಣ್ಣೇಶ್ವರನ ಕಂಡೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಜಾಡಿ ತೀರಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಧಾರೆಯ ಊಟ ಮುಗಿದ ನಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಜಾಡಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಕರಿಯ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹಾಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕರಿಯ ಕಂಬಳಿಯ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹೂಡಿ ಕಳಶ ಪಂಚಾರತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹರಿವಾಣದ ತುಂಬ ಅಡಕೆಯನ್ನು ಹುಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.ಒಂದು ಗಡಿಗೆಗೆ ಅಡಕೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಳೆಯೆಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಮೆತ್ತಿ, ಕಟ್ಟಿಮನೆಗಳ ಗೌಡರ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರದಿಂದ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುತ್ತಾರೆ.ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಟ್ಟಿಯ ಮೊಹರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹತ್ತು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಒಂದು ಕಟ್ಟು ವೀಳೆಯದೆಲೆ, ಒಂದು ಸೇರು ಅಡಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮೂರು ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ವೀಳ್ಯಕೊಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೀಳೆಯದೆಲೆ ಅಡಕೆ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿಮನೆಗೆ ದೇವರಿಗೆ, ಗ್ರಾಮದ ಗೌಡ ಶಾನುಬೋಗರಿಗೆ, ಹನ್ನೆರಡು ಕೈವಾಡದವರಿಗೆ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗಂಗಾದೇವಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿ, ಹೊಂಬಾಳೆ, ನೆನೆಯಕ್ಕಿ, ನೆಲೆಗಡಲೆ, ಚಿಗಲಿ, ತಂಬಿಟ, ಗಂಧ, ಅರಿಶಿನ, ಕುಂಕುಮ, ಅರಿಸಿಣದಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಾದ್ಯಸಮೇತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಗಡಿಗೆ ನೀರು ಸೇದಿ, ಮಣ್ಣು ಕಲಸಿ, ಜಗತಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಐದು ಬೆನಕನನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಗಡಿಗೆಗಳಿಗೆ ಗಂಧ ಅಕ್ಷತೆ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಗೆ ಎಡೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಮದುವೆ ವಿಧಾನವು ಕ್ರಮೇಣ ಇತರ ಜಾತಿ ಜನರು ಆಚರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಆಚರಣೆಗಳು ಸಡಿಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಸಾವು

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಹೆಣವನ್ನು ಗುಡಿಸಿಲಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗಸರ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಡಕೆಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಳು ವಿಧವೆಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಳಿಗೆ ಮಡಕೆಯನ್ನು, ಬೆರಣಿಯನ್ನೂ, ಆರು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಒಲೆಹೂಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಡಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಆರು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಲೆ ಹಚ್ಚಿ ಅನ್ನಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಶವವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶವದ ಮೇಲಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಾದಿಗರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣದ ಬಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣೆಗೆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಊದುಗಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ದವಾದ ಎರಡು ಅಡಕೆ ದಬ್ಬೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಮೂರು ಅಡಕೆ ದಬ್ಬೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಚಟ್ಟವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಈಚಲು ಚಾಪೆ ಹಾಕಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ತುಂಡನ್ನು ಹಾಸುತ್ತಾರೆ. ಶವವನ್ನು ಚಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಒಂದು ಮುಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಶವದ ಎದೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಟ್ಟವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಶವದ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ಹಟ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರದ ಕಾಡಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತುತಂದವರು ಗುಂಡಿಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಸಲ ಶವವನ್ನು ಸುತ್ತಿಸಿ ಗುಂಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಶವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ತಲೆ ಪೂರ್ವಕ್ಕೂ, ಕಾಲುಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹಟ್ಟಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಶವದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹಟ್ಟಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಹತ್ತಿರದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ವೀಳೆಯದೆಲೆ ಅಡಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮುದ್ದೆಯಷ್ಟು ಗಾತ್ರದ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಉಂಡೆಮಾಡಿ ಕಳ್ಳಿಯ ಒಂದೊಂದು ಎಸಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಹಟ್ಟಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಶವವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮನೆಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಅಗಲದಷ್ಟು ನೆಲವನ್ನು ಸಾರಿಸಿ, ಸಗಣೆ ಉಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಣತೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಹಣತೆಗೆ ಪೂವು ಮುಡಿಸಿ, ಆ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಅದರ ಜ್ಯೋತಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಟ ಮಂತ್ರ

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಟಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾಟದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇತರರಿಂದ ಮಾಟಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಟದ ಕೆಲವು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ವಿನಾಶಾತ್ಮಕ ಮಾಟ

ಮಾಟಮಾಡುವವ ಕುಂಬಾರರ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಡಕೆಯನ್ನು, ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ತಾಮ್ರದ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಮಡಕೆಯೊಳಗೆ ಒಂಬತ್ತು ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು, ಒಂಬತ್ತು ಕಲ್ಲು ಹರಳು, ಒಂಬತ್ತು ಕುರಿಪಿಕ್ಕೆ, ಒಂಬತ್ತು ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ತಾಮ್ರದ ತಗಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಟಗಾರ ತಾನು ಮಾಟಮಾಡಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ತಾಯತದಂತೆ ಮಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ದಾರ ಸುತ್ತಿ ಕುಡಿಕೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಒಂಬತ್ತು ಕಟ್ಟೆಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಡಿಕೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಆ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಓಡಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅವನ ಮನೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಾಗಲಿ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಟಮಾಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಟದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ತನ್ನ ಮನೆದೇವರ ಪೂಜಿಸಿ, ಪೂಜಾರಿಯಿಂದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಾಟಗಾರ ಹೂಳಿರುವ ಮಡಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತಾನೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಮಾಟ

ಮಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ನಿಂಬೆಕಾಯಿ, ಒಂದು ಕರಿಯಕೋಳಿ, ಒಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಒಂದು ವಡೇದ ಮುಳ್ಳು, ಒಂದು ಕಿತ್ತಲೆ ಮುಳ್ಳು, ಒಂದು ನಿಂಬೆ ಮುಳ್ಳು ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಹುತ್ತದ ಮೇಲಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ತಂಗಡಿ ಗಿಡದ ಮೂರು ಕೊಂಬಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಐದು ಎಳೆ ನೂಲು ಸುತ್ತಿ ಅದರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಕರಿ ಅನ್ನ, ಬಿಳಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಅನ್ನವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾನೆ. ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಕೋಳಿಯ ಕತ್ತು ಕುಯ್ದು ರಕ್ತವನ್ನು ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಕಾಯೊಡೆದು, ಊದು ಗಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಅನಂತರ ಕುರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಹೋಗುವಂತೆ ನುಗ್ಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಟ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಂಟಾಗಿ ಕಿರಿ ಕಿರಿ ಎನಿಸಿದಾಗ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಆ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಮಾಟದ ಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಟ್ಟಕಣ್ಣು

ಕಟ್ಟಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ/ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಜನರ ಕಣ್ಣುದೃಷ್ಟಿ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಕರವಾದದ್ದು, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದರೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಬಸುರಿ - ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರುವುದು, ವಾಂತಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಬರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾದೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಎಮ್ಮೆ, ಹಸುಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದರೆ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತವೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿದೋಷಕ್ಕೆ ಪರಹಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವಾದಾಗ ಮಂಗಾರ ಕಳ್ಳಿ ಮೂರು ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಪ್ಪು ಈ ಎರಡನ್ನು ತಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಮೂರು ಸಲ ನೀವಾಳಿಸಿ ಅವನ್ನು ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಆ ಬೂದಿಯನ್ನು ತಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಮೂರು ಸಲ ನೀವಾಳಿಸಿ ಆ ಬೂದಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕದರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ನೀರಿಗೆ ಅರಿಸಿನ, ಸುಣ್ಣ ಎರಡನ್ನು ಕದರಿ, ಆ ನೀರನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ಬಾವಿಯಿಂದ ಮೂರು ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೆರೆಯಿಂದ ಮೂರು ಮೀನುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ, ನಾಲ್ಕೈದು ಕಡ್ಡಿಗಳು, ಒಂದು ಹಿಡಿ ಉಪು, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಇದ್ದಿಲ ದೋಣೆಬಾಯಿನ ಅಥವಾ ಗುಡಿಸಲಿನ ಸೂರಿನ ನೀರು ಬೀಳುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು, ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟನ್ನು ದೃಷ್ಟಿದೋಷವಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀವಾಳಿಸಿ, ಆ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಮೂರು ಮೀನುಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಮೂರು ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸಾಯಿಸಿ ಗುಂಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಗುಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಗುಡಿಸಲಿನ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯಬೇಕು. ಆ ನೀರು ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಣಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ

ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಂದಾಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಕಣಿ ಎಂಬುದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪದ ಹೀಗಾಗಿ ಕಣಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಣಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ವಿಧಾನ ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಗಳಿವೆ. ಅಂಜನ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡುವುದು, ಗಣೆ ಊದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಆಂತರಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ, ಕವಡೆ ಹಾಕಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು, ಮೊರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕಾಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು, ವೀಳೆಯದಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಬಾಹ್ಯವಾದ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಣೆ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಟಮದೇವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೌರಸಂದ್ರದ ಮಾರಕ್ಕನಿಗೆ ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜುಂಜಪ್ಪ ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ, ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಾಣುವ, ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನೆಂಬುದು ಅವನ ಪುರಾಣದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗಣೆ ಊದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣೆ ಊದಿ

ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿದ್ದರೂ ತುಂಬಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೇಂದ್ರವೆಂದರೆ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಕ್ಕನೂರು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಟಮದೇವರ ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹಾಯಕ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಗಡನ್ನು ಹೊದಿಸಿದ ಎರಡು ಉದ್ದವಾದ ಗಣೆಗಳನ್ನು ಊದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಮೊದಲಿಗೆ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ತಾವು ತಳಸಮುದಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್. ಜಿ. ಹಾವನೂರ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ತೀ.ನಂ. (1984). ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ. ಮೈಸೂರು.
- ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ತೀ.ನಂ. (1998). ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು. ಐ.ಬಿ.ಎಚ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

J O U R N A L S